

Pozmeňujúci návrh
poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Romana MICHELKA
k návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Adama LUČANSKÉHO,
Dagmar KRAMPLOVEJ, Andreja DANKA a Karola FARKAŠOVSKÉHO na vydanie
zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení
neskorších predpisov (tlač 1264)

1. V čl. I sa pred bod 1 vkladajú nové body 1 až 4, ktoré znejú:
„1. V § 67 ods. 7 sa suma „2 400 eur“ nahrádza sumou „3 600 eur“.

2. V § 84 ods. 5 sa suma „200 eur“ nahrádza sumou „300 eur“.

3. V § 138 odseky 9 a 10 znejú:

(9) Maximálny mesačný vymeriavací základ

a) je v úhrne 11-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý zamestnanec, povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba a dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba alebo dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti platí poistné,

b) zamestnanca v právnom vzťahu na základe zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu podľa osobitného predpisu^{69f)} je 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý tento zamestnanec platí poistné.

(10) Vymeriavací základ zamestnávateľa na platenie poistného na úrazové poistenie je neobmedzený. Maximálny mesačný vymeriavací základ zamestnávateľa na platenie poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie, poistného na garančné poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti, poistného na financovanie podpory a poistného do rezervného fondu solidarity za každého zamestnanca

a) je 11-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý zamestnávateľ platí poistné,

b) v právnom vzťahu na základe zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu podľa osobitného predpisu^{69f)} je 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý zamestnávateľ platí poistné.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 69f znie:

„^{69f)} § 35 zákona č. 440/2015 Z. z. v znení zákona č. 104/2025 Z. z.“.

4. V § 138 ods. 13 druhej vete a tretej vete sa slová „a 9“ nahrádzajú slovami „a odseku 9 písm. a)“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Tieto body nadobúdajú účinnosť 1. januára 2027.

Odôvodnenie:

K bodom 1 a 2 (§ 67 ods. 7 a 84 ods. 5)

Navrhuje sa zvýšiť hranicu úhrnu príjmu, od ktorého zaniká nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku, z dôvodu zvýšenia odvodovej odpočítateľnej položky z 200 eur na 300 eur. Zároveň sa v bode 2 z dôvodu zvýšenia odvodovej odpočítateľnej položky navrhuje zvýšiť aj hranicu mesačného príjmu pre zamestnancov s odvodovou úľavou pri výpočte denného vymeriavacieho základu na určenie sumy úrazových dávok.

K bodu 3 (§ 138 ods. 9 a 10)

Navrhuje sa osobitná úprava maximálneho mesačného vymeriavacieho základu v sociálnom poistení pri zamestnancoch vykonávajúcich šport na základe zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu podľa zákona o športe.

Maximálny mesačný vymeriavací základ sa ustanovuje vo výške 3-násobku jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu. Táto formulácia nadväzuje na systematiku § 138 zákona o sociálnom poistení, ktorý pri mesačných maximálnych vymeriavacích základoch pracuje s násobkom jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu. Keďže všeobecný vymeriavací základ predstavuje 12-násobok priemernej mesačnej mzdy, navrhovaná úprava zodpovedá stropu vo výške 3-násobku priemernej mesačnej mzdy.

Pri nižších a stredných príjmoch profesionálnych športovcov sa poistné bude naďalej odvíať zo skutočne dosiahnutého príjmu. Pri vysokých športových kontraktach sa odvodová povinnosť zastropuje na predvídateľnú úroveň, ktorá lepšie zohľadňuje ekonomické možnosti športových organizácií a súčasne zachováva primeranú poistnú účasť športovca v systéme sociálneho poistenia.

Vymeriavací základ zamestnávateľa na platenie poistného na úrazové poistenie zostáva neobmedzený. Zachováva sa tým osobitná ochranná funkcia úrazového poistenia pri rizikách spojených s výkonom profesionálneho športu.

K bodu 4 (§ 138 ods. 13)

Legislatívno-technická zmena súvisiaca s rozdelením § 138 ods. 9 na dve písmená.

2. V čl. I bod 1 znie:

„1. § 138a vrátane nadpisu znie:

„§ 138a

Odvodová odpočítateľná položka

Odvodová odpočítateľná položka na účely určenia vymeriavacieho základu na platenie poistného na dôchodkové poistenie a na platenie poistného do rezervného fondu solidarity je 300 eur za kalendárny mesiac. Ak vymeriavací základ zamestnanca v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a je za kalendárny mesiac nižší ako 300 eur, odvodová odpočítateľná položka je v sume tohto vymeriavacieho základu.“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa určiť odvodovú odpočítateľnú položku vo výške 300 eur mesačne. Pri určení tejto sumy sa vychádza z cieľa podporiť pracovnú aktivitu vybraných skupín zamestnancov a súčasne z potreby zohľadniť vplyv navrhovanej úpravy na príjmy Sociálnej poisťovne a verejné financie.

Navrhovaná úprava zachováva deklarovaný cieľ opatrenia, ktorým je podpora pracovnej aktivity vybraných skupín zamestnancov a zvýšenie čistého príjmu z práce vykonávanej na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Zníženie odvodového zaťaženia pri nízkopríjmovej práci môže zároveň prispieť k zvýšeniu atraktivity legálnej práce a k lepšiemu zapájaniu vybraných skupín osôb na trhu práce.

Súčasne ide o nastavenie zohľadňujúce vplyv na verejné financie. OOP znižuje vymeriavací základ na platenie poistného na dôchodkové poistenie a poistného do rezervného fondu solidarity a tým aj príjmy Sociálnej poisťovne. V prípade sporiteľov v II. pilieri sa znižuje aj objem povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie. Pri určení sumy 300 eur mesačne sa preto prihliada aj na rozpočtové vplyvy opatrenia a na potrebu zachovať primeranú mieru poistnej účasti v systéme sociálneho poistenia.

Doteraz si OOP podľa § 227a mohli uplatniť iba fyzické osoby - zamestnanci, ktorí boli povinne poistení iba dôchodkovo, a teda o OOP sa znižoval iba vymeriavací základ na platenie poistného na dôchodkové poistenie a poistného do rezervného fondu solidarity. Keďže časť zamestnancov novo pridanej skupiny osôb na materskej, otcovskej alebo rodičovskej dovolenke s právom na pravidelný mesačný príjem je povinne poistená aj nemocensky a v nezamestnanosti, je potrebné v návrhu upraviť, že OOP sa aj v ich prípade bude uplatňovať iba na vymeriavací základ na platenie poistného na dôchodkové poistenie a poistného do rezervného fondu solidarity.

3. V čl. I sa za bod 1 vkladajú nové body 2 a 3, ktoré znejú:
„2. V § 139b ods. 1 písm. a) sa na konci čiarka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „to neplatí pre vymeriavací základ na dôchodkové poistenie zamestnanca uvedeného v písmene c),“.
3. V § 139b ods. 1 písm. c) sa slová „§ 4 ods. 2 písm. a) a b)“ nahrádzajú slovami „§ 4 ods. 1 a ods. 2 písm. a) a b)“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Tieto body nadobúdajú účinnosť 1. januára 2027.

Odôvodnenie:

Keďže sa rozširuje okruh osôb, na ktoré sa vzťahuje možnosť uplatnenia OOP, je potrebné upraviť aj príslušné ustanovenia § 139b, ktoré upravujú postup určenia vymeriavacieho základu zamestnanca v prípade, že príjem mu bol zúčtovaný na výplatu až po zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti.

4. V čl. I bode 2 sa vypúšťajú slová „podľa osobitného predpisu⁹⁹⁾“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 99 sa vypúšťa.

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická úprava. Navrhuje sa vypustiť odkaz na poznámku pod čiarou a poznámku pod čiarou z dôvodu ich nadbytočnosti.

5. V čl. I body 3 až 5 znejú:

„3. V § 227a sa odsek 2 dopĺňa písmenami c) a d), ktoré znejú:

„c) preukázať zamestnávateľovi skutočnosti rozhodujúce na uplatnenie práva podľa odseku 1, ak ide o zamestnanca v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorý je fyzickou osobou na materskej dovolenke, otcovskej dovolenke alebo rodičovskej dovolenke,

d) písomne informovať zamestnávateľa o skončení materskej dovolenky, otcovskej dovolenky alebo rodičovskej dovolenky najneskôr osem dní pred skončením tejto dovolenky, ak ide o zamestnanca v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorý si u zamestnávateľa uplatnil právo podľa odseku 1 z dôvodu materskej dovolenky, otcovskej dovolenky alebo rodičovskej dovolenky.“.

4. V § 227a ods. 3 písmeno a) znie:

„a) uplatnenia práva podľa odseku 1 nastanú odo dňa vzniku právneho vzťahu, ak uplatnenie práva podľa odseku 1 bolo zamestnávateľovi oznámené najneskôr v deň vzniku právneho vzťahu, a ak ide o zamestnanca podľa odseku 2 písm. c), ak boli najneskôr v tento deň súčasne preukázané rozhodujúce skutočnosti na uplatnenie práva podľa odseku 1, inak od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom

1. bolo uplatnenie práva podľa odseku 1 zamestnávateľovi oznámené,

2. boli splnené povinnosti podľa odseku 2 písm. a) a c), ak ide o zamestnanca podľa odseku 2 písm. c),“.

5. § 227a sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Právo na uplatňovanie odvodovej odpočítateľnej položky zamestnanca v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorý je fyzickou osobou na materskej dovolenke, otcovskej dovolenke alebo rodičovskej dovolenke, zaniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom prestal byť fyzickou osobou na materskej dovolenke, otcovskej dovolenke alebo rodičovskej dovolenke.“.

Odôvodnenie:

K bodu 3

Vzhľadom na novú povinnosť osôb na materskej, otcovskej alebo rodičovskej dovolenke je potrebné určiť aj lehotu, v ktorej sú tieto osoby povinné svoju povinnosť splniť, keďže ide o skutočnosť, ktorá je rozhodujúca pre možnosť uplatňovania OOP. Zamestnanec bude skutočnosti týkajúce sa začatia a skončenia čerpania materskej, otcovskej alebo rodičovskej dovolenky rozhodujúce na uplatnenie OOP preukazovať potvrdením zamestnávateľa, u ktorého túto dovolenku

čerpá. Takéto riešenie zabezpečuje jednoznačný a administratívne vykonateľný postup pre zamestnanca aj zamestnávateľa.

K bodu 4

Je potrebné doplniť, kedy nastanú právne účinky uplatnenia OOP v prípade osôb na materskej, otcovskej alebo rodičovskej dovolenke tak, aby k uplatňovaniu OOP došlo až po preukázaní skutočnosti rozhodujúcej pre jej uplatnenie. Navrhuje sa, aby sa v prípadoch, kedy k oznámeniu uplatnenia práva a preukázaniu statusu zamestnanca na materskej dovolenke, otcovskej dovolenke alebo rodičovskej dovolenke nedošlo v ten istý deň, považoval za rozhodujúci deň až ten deň, v ktorom sú obe tieto podmienky splnené kumulatívne (teda deň neskoršieho úkonu). Tým sa zabezpečí, že ak zamestnanec vykoná jeden z týchto úkonov v jednom mesiaci, ale druhý úkon až v mesiaci nasledujúcom, OOP sa uplatní od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom boli splnené obe podmienky.

Zároveň sa navrhuje vypustiť pravidlo, kedy zamestnávateľ neuplatňuje OOP. Zamestnávateľ nevystupuje v postavení subjektu oprávneného rozhodovať o uplatnení OOP, ale vystupuje výlučne ako vykonávateľ prejavu vôle zamestnanca uplatniť si OOP. Navrhovaná formulácia, podľa ktorej by zamestnávateľ OOP neuplatnil, a teda by bol zodpovedný za uplatnenie alebo neuplatnenie OOP, nie je v súlade s inštitútom OOP.

K bodu 5

Ustanovenie určuje moment zániku práva na uplatňovanie OOP pre zamestnancov na materskej, otcovskej alebo rodičovskej dovolenke tak, aby toto právo zaniklo až od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom zamestnanec prestal byť touto fyzickou osobou.

Ak sú podmienky na uplatnenie OOP splnené iba po určitú časť kalendárneho mesiaca, právo na jej uplatnenie sa zachováva na celý tento kalendárny mesiac a zabezpečuje sa plynulý prechod na štandardný režim platenia odvodov od nového kalendárneho mesiaca.

Zároveň sa navrhované prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2027 z dôvodu nadbytočnosti navrhuje vypustiť. Navrhované prechodné ustanovenie neupravuje intertemporálne otázky prechodu z režimu starej právnej úpravy do režimu novej právnej úpravy.

Pozmeňujúci návrh
poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Romana MICHELKA
k návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Adama LUČANSKÉHO,
Dagmar KRAMPLOVEJ, Andreja DANKA a Karola FARKAŠOVSKÉHO na vydanie
zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení
neskorších predpisov (tlač 1264)

Meno a priezvisko

Podpis

1. MILAN GARAJ
2. ADAM LUČANSKÝ
3. Dagmar Kramplová
4. KAROL FARKAŠOVSKÝ
5. ROMAN MICHELKA
6. ANDREJ DANKO
7. PETER KOZÁČ
8. Ján BICHTER
9. MARIÁN SALON
10. Richard Gádoš
11. JUSŤA JAMABEK
12. Viktor Sedlák
13. Pavol ČOBA
14. Marcela Čoufar
15. Zuzana Matejicková
- Peter ŠUCA
- Stanislav Kubinec
- Ján HILČ

